

تعیین نگرش ساکنین منطقه علی آباد پیرامون پایگاه تحقیقات جمعیتی (تحقیقات مشارکتی مبتنی بر جامعه)

*مریم شکبیا (MSc)^۱ - فرحناز جوکار (MSc)^۲ - معصومه رضانی^۳

*نویسنده مسئول: رشت، خیابان نامجو، معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

پست الکترونیک: shakiba@gums.ac.ir

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۴/۲ تاریخ پذیرش: ۸۶/۵/۱۵

چکیده

مقدمه: پژوهش مشارکتی به مفهوم اجرای کار تحقیقاتی با مردم در مرحله نخست نیازمند مشارکت آگاهانه مردمی است. از این رو تعیین نگرش آنان در مورد تحقیقات مشارکتی حایز اهمیت است.

هدف: تعیین نگرش ساکنین منطقه علی آباد رشت پیرامون پایگاه تحقیقات جمعیتی (تحقیقات مشارکتی مبتنی بر جامعه).

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر، مطالعه توصیفی مقطعی است که روی ۱۷۸ نفر از ساکنین منطقه علی آباد رشت به روش نمونه‌گیری غیراحتمالی انجام شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای بود که در دو بخش تهیه شد. بخش نخست عبارات تگرشی که پس از تهیه بانک سوال، روایی آن توسط اعضای هیئت علمی و پایایی آن پس از انجام مطالعه مقدماتی با آلفای کرونباخ ۰/۷ تایید شد. پرسشنامه‌ها به صورت فرد ایفا توسط جامعه پژوهش تکمیل شد. و با استفاده از آزمون‌های آنالیز T-test تجزیه و تحلیل انجام شد.

نتایج: میانگین نمره تگرش ۴۵/۵۶ (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۴۶/۳۸-۴۴/۷۴) با حداقل ۲۹ و حداکثر ۶۱ به دست آمد. میانگین نمره تگرش افراد به مقوله توانمندی مردم از حداکثر ۲۰، ۱۱/۱۲ (۱۰/۷۷-۱۱/۴۸)، به مقوله رفع مشکلات جامعه از حداکثر ۱۵، ۹/۱۱ (۸/۸۴-۹/۳۸)، به مقوله اعتماد به مردم از حداکثر ۱۵، ۹/۰ (۸/۶۴-۹/۳۷) و به مقوله مشارکت مردم از حداکثر ۲۵، ۱۶/۱۲ (۱۴/۴۹-۱۵/۷۴) به دست آمد. سطح تگرش با نوع عضویت پاسخ دهندگان در پایگاه تحقیقات جمعیتی ارتباط آماری معنی‌دار نشان داد ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری: از آنجا که کلید اصلی موفقیت اجرای پروژه تحقیقات مشارکتی جامعه محور، مشارکت فعالانه مردم در اجرای برنامه است. نتایج این تحقیق نشان‌دهنده اهمیت پروژه از دیدگاه مردم است.

کلید واژه‌ها: پژوهش / جامعه / تگرش

مجله دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دوره هفدهم شماره ۶۶، صفحات: ۸-۱۴

مقدمه

تحقیقات مشارکتی و ظرفیت و نگرش آنها برای اجرای این نوع پژوهش‌ها مسئله‌ای است که در اجرای موفقیت‌آمیزتر برنامه تاثیرگذار است. مردم زمانی در اجرای چنین برنامه‌ای مشارکت می‌کنند که ضرورت آن را احساس کرده و به نقش مهم خود برای حل مشکلات پی برده باشند. تجربه ایالات متحده امریکا نشان می‌دهد که با تغییرات دموگرافیک سریع جمعیت و اهمیت یافتن موضوعات فرهنگ و نژاد در داخل و بین جمعیت‌ها، دیگر محققین نباید فقط به روش‌شناسی اهداف تحقیق پردازند بلکه سنت‌ها، فرهنگ، نژاد زبان و بویژه چرخه زندگی افراد را نیز باید در نظر داشته باشند (۲). چنین هدفی در پژوهش مشارکتی جامعه محوری تبلور می‌یابد که در آن اعضای جامعه را

در دنیای امروز ارتقای جامعه در زمینه‌های اجتماعی، بهداشتی و روانی با مشارکت مستقیم مردم امکان پذیر است؛ چرا که به نیازهای خود آگاه‌تر بوده و برای یافتن راه حل مشکلات توان بالاتر دارند. از این دیدگاه پژوهش مشارکتی به مفهوم انجام کار تحقیقات با مشارکت افراد ذینفع برای یافتن پاسخ مناسب به معضلات اصلی جامعه راه حلی است که برای ارتقای جامعه طراحی شده‌است. در این نوع پژوهش محققین و مردم در کنار هم به تحقیق می‌پردازند، اعضای جامعه توانمند شده و دانش محلی برای درک مشکلات سلامت جامعه و طراحی مداخله مناسب به کار می‌رود (۱). در این راستا مشارکت مردم کلید اصلی موفقیت برنامه است، بنابراین آگاهی داشتن مردم از

پروژه پایگاه تحقیقات جمعیتی) پیرامون تحقیق مشارکتی جامعه محور انجام شد.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر مطالعه‌ای توصیفی مقطعی است که به روش نمونه‌گیری غیر احتمالی روی ۱۸۷ نفر از ساکنین منطقه علی‌آباد با هدف تعیین نگرش آنها در مورد پژوهشهای مشارکتی با مردم انجام گرفته است. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای بود که در دو بخش طراحی شده است. بخش نخست سؤالات نگرشی است که پس از تهیه بانک سوال اعتبار آن توسط سه نفر از اعضای هیئت علمی سنجیده شد و پس از انجام مطالعه مقدماتی با تعیین ضریب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷، پایایی آن تایید شد. بخش دوم شامل سؤالات دموگرافیک و نیز میزان آشنایی مردم با فعالیتهای پایگاه تحقیقات جمعیتی است. حجم نمونه بر اساس مطالعه مقدماتی ۱۸۷ نفر محاسبه شد. این افراد به روش نمونه‌گیری در دسترس از میان ساکنین منطقه علی‌آباد انتخاب شدند. نوع عضویت در پایگاه تحقیقات جمعیتی به سه صورت عضو هیئت مدیره، عضو مردمی و سایر افراد تعیین شد. اعضای هیئت‌مدیره اعضای پایگاه تحقیقات جمعیتی سالانه در انتخابات مجمع عمومی با توجه به حداکثر آرا انتخاب می‌شوند. این اعضا هر یک مسئولیت‌هایی را در پایگاه تحقیقات جمعیتی به عهده می‌گیرند که براساس اساسنامه پایگاه در چهارحوزه پژوهشی، آموزشی، اطلاع‌رسانی و تدارکات اداری قرار می‌گیرد. این افراد همچنین موظفند در جلساتی که به‌طور منظم برای گزارش پیشرفت کار در پایگاه برگزار می‌شود شرکت کنند. سایر افراد درگیر در فعالیتهای پایگاه تحقیقات جمعیتی، اعضای مردمی پایگاه را تشکیل می‌دهند. جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ها با مشارکت اعضای

به‌عنوان همکاران در کلیه مراحل پژوهش از تدوین اهداف پژوهشی تا اجرای مطالعه وارد می‌کند و در نتیجه افراد به صورت فعالانه در مراحل پژوهش وارد می‌شوند تاکنون در کشورهای توسعه یافته، رویکرد پژوهش مشارکتی مبتنی بر جامعه به‌طور موفقیت‌آمیز برای حل بسیاری از مسایل بهداشتی به کار رفته است از آن جمله می‌توان به برنامه پیشگیری از دیابت در کلیسا (۳)، ارایه مداخله برای کاهش HIV و عفونت‌های مقاربتی در مردان (۴)، و پیشگیری از بیماری قلبی عروقی در بالتیمور (۵) اشاره کرد. در ایران پایگاههای تحقیقات جمعیتی، برای نیل به هدف مشارکت مردمی و با هدف توانمندسازی مردم و سایر شرکای درگیر از طریق پژوهش مشارکتی مبتنی بر جامعه از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۸۰ در ۱۳ دانشگاه علوم پزشکی کشور به صورت آزمایشی آغاز به کار نمودند. همزمان با اجرای این پروژه از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان نیز به این پروژه پیوست و تاکنون فعالیت‌های مختلفی را براساس رویکرد برنامه‌ریزی شده به سلامت جامعه در راستای توانمندسازی، نیازسنجی، اولویت‌بندی مشکلات و اجرای طرح‌های پژوهشی به انجام رسانده است. هدف نهایی پایگاه‌های تحقیقات جمعیتی حضور فعال و همه جانبه مردم در کنار محققین است. یکی از موانع نیل به ایجاد چنین هدفی نگرش منفی مردم به تحقیقات مشارکتی و توانمندی آنهاست. دانستن دیدگاه‌ها و نگرش مردم در زمینه تحقیق مشارکتی بسیار ضروری است. از آنجایی که تاکنون پژوهشی در زمینه تعیین نگرش مردم پیرامون تحقیقات مشارکتی مبتنی بر جامعه صورت نگرفته بود این تحقیق با هدف تعیین نگرش ساکنین منطقه علی‌آباد شهرستان رشت (محل اجرای

سن، شغل، میزان تحصیلات و وضعیت تاهل پاسخ‌دهندگان ارتباط معنی‌دار نداشت ($P < 0.001$). عبارات نگرشی در چهار مقوله توانمند بودن مردم، اعتماد به تحقیقات مشارکتی با مردم، رفع مشکلات جامعه و مشارکت مردم تجزیه و تحلیل شد. میانگین و فاصله اطمینان ۹۵٪ برای هر یک از مقوله‌های ذکر شده براساس عضویت در پایگاه تحقیقات جمعیتی در جدول ۱ آمده‌است. حداکثر امتیاز هر یک از مقوله‌ها از جمع امتیاز عبارات مربوط به آن مقوله محاسبه شد.

میانگین نگرش افراد مورد پژوهش نسبت به مقوله توانمند بودن مردم از حداکثر ۲۰ امتیاز ۱۱/۱۲ به دست آمد که نگرش اعضای پایگاه تحقیقات جمعیتی به مقوله توانمندی مردم بطور معنی‌داری بیشتر از غیراعضا بود. با نگاهی تفکیکی به سؤالات این مقوله ۷۷٪ پاسخ‌دهندگان با جمله توانایی مردم برای حل مشکلات با یادگیری روش‌های تحقیق مشارکتی موافق بودند. ولی به اعتقاد ۷۲/۲٪ همه انسان‌ها قادر به تحقیق نیستند و ۷۴/۳٪ انجام فعالیت‌های تحقیق را نیازمند داشتن تخصص می‌دانستند.

میانگین نگرش افراد مورد پژوهش به مقوله رفع مشکلات جامعه از حداکثر ۱۵، ۹/۱۱ به دست آمد. با توجه به سؤالات این مقوله ۸۳/۴٪ معتقد بودند که مردم بهتر از محققین مشکلات و نیازهای منطقه خود را می‌شناسند و ۷۰/۶٪ با این جمله که سازمان‌ها به تنهایی و بدون حضور مردم باید به رفع مشکلات بپردازند مخالف بودند. ۶۵/۳٪ افراد علاقمند به انجام پژوهش برای رفع مشکلات منطقه بودند اگرچه ۸۰/۲٪ افراد پاسخ‌دهنده اعتقاد داشتند که بهترین شکل مشارکت در تحقیق ارزیابی نظرات و مشکلات به محققین است.

پایگاه تحقیقات جمعیتی انجام شد. پس از ارزیابی توضیحات کافی توسط همکاران پایگاه، پرسشنامه‌ها به صورت فرد ایفا توسط افراد پاسخ‌دهنده تکمیل شد. محورهای مورد سنجش در پرسشنامه عبارت بودند از توانمند بودن مردم، رفع مشکلات جامعه، اعتماد و مشارکت. اطلاعات پس از جمع‌آوری در برنامه SPSS به صورت میانگین و فراوانی مطلق و نسبی توصیف شدند. تجزیه و تحلیل اطلاعات با آزمون t-test انجام شد.

نتایج

از ۱۸۷ فرد پاسخ‌دهنده، ۱۳۴ نفر (۷۱/۷٪) زن و ۵۳ نفر (۲۸/۳٪) مرد بودند. میانگین سنی افراد مورد مطالعه ۳۰/۷۴ (۲۹/۱۳-۳۲/۳۵) با حداقل ۱۵ و حداکثر ۶۵ سال بود. ۳۴ نفر (۱۸/۲٪) تحصیلات زیر دیپلم، ۱۲۵ نفر (۶۶/۸٪) دیپلم و ۲۵ نفر (۱۳/۵٪) تحصیلات بالاتر از دیپلم شامل فوق‌دیپلم و لیسانس داشتند. از نظر عضویت در پایگاه تحقیقات جمعیتی ۲۸ نفر (۱۳/۸٪) عضو هیئت مدیره یا مردمی پایگاه بوده و ۱۵۳ نفر (۸۱/۸٪) عضو پایگاه نبودند. ۵۸ نفر (۳۱/۰٪) با فعالیت‌های پایگاه تحقیقات جمعیتی آشنایی داشتند.

در این بررسی که از ۱۵ سوال نگرشی با مقیاس لیکرت در زمینه تحقیقات مشارکتی مبتنی بر جامعه تشکیل یافته بود از حداکثر نمره ۷۵، میانگین نمره نگرش ۴۵/۵۶ (با فاصله اطمینان ۹۵٪: ۴۶/۳۸-۴۴/۷۴) به دست آمد. حداقل نمره نگرش به دست آمده ۲۹ و حداکثر ۶۱ بود. سطح نگرش از نظر آماری ارتباط معنی‌داری با نوع عضویت پاسخ‌دهندگان در پایگاه تحقیقات جمعیتی داشت. میانگین سطح نگرش اعضای هیئت مدیره ۵۳/۰ (۵۷/۱۰ تا ۴۸/۸۹)، اعضای مردمی ۴۷/۲۹ (۵۱/۳۲ تا ۴۳/۲۶) و سایر افراد غیر عضو ۴۴/۸ (۴۳/۹۵ تا ۴۵/۶۷) به دست آمد. سطح نگرش با جنس،

جمله که پژوهش بهتر است با مردم باشد و نه بر مردم موافق بودند و ۹/۷۵٪ با این جمله که مسئولین خودشان نیازهای مردم را می‌شناسند و مشارکت مردم در امر پژوهش اتلاف وقت است مخالف بودند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این بررسی بالاترین نمره نگرش در مورد رفع مشکلات جامعه و اعتماد به مردم بوده و مقوله‌های توانمندی و مشارکت در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. بالا بودن نمره نگرش به مقوله اعتماد به مردم بیانگر بلوغ و رشد فکری جامعه و اعتماد به نفس مردم برای اجرای پروژه‌های مشارکتی برای رفع مشکلات جامعه است. اما با این وجود به دلیل این که هنوز آموزش‌های کافی در زمینه انجام تحقیقات و برنامه‌های مشارکتی برای همه گروه‌های مردم برگزار نشده‌است نمره نگرش افراد به مقوله توانمندی جامعه چندان بالا نبود.

تجربه جدید پایگاه تحقیقات جمعیتی علی آباد در اجرای موفقیت‌آمیز طرح تفکیک زباله از مبدا در راستای رفع مشکل بهداشتی دفع زباله در بالابودن نمره نگرش پاسخ دهندگان به مقوله رفع مشکلات جامعه بی‌تاثیر نبود.

یکی از نکات کلیدی و موثر در اجرای پروژه‌های مشارکتی باور مردم به رفع مشکلات است.

در خصوص مقوله مشارکت شاید بتوان گفت تجربه جدید و نوینی که در پایگاه تحقیقات جمعیتی در حال شکل‌گیری است امر "مشارکت" است که متأسفانه شاید در کشور ما هنوز ضعف آن در بسیاری از حیطه‌های اجرایی به چشم می‌خورد. پایین بودن نمره نگرش افراد به مقوله مشارکت ناشی از نبود این تجربه و اندک بودن فعالیت‌های مشارکتی موفقیت‌آمیز در سطح جامعه است. در اجرای مداخلات و دستیابی به نتیجه مطلوب، مشارکت مردم نقش اصلی و مهمی را ایفا

جدول ۱: توزیع سطح نگرش پاسخ دهندگان به تحقیقات مشارکتی در چهار مقوله توانمندی، رفع مشکلات جامعه، اعتماد و مشارکت مردم براساس نوع عضویت در پایگاه تحقیقات جمعیتی

p-value	فاصله اطمینان ۹۵٪	میانگین	
P<0.01	۱۱/۱۲-۱۳/۳۱	۱۲/۲۱	توانمند بودن مردم عضو
	۱۰/۵۸-۱۱/۳۳	۱۰/۹۵	غیرعضو
	۱۰/۷۷-۱۱/۴۸	۱۱/۱۲	کل حداکثر امتیاز: ۲۰
NS*	۹/۰۰-۱۰/۱۶	۹/۵۸	رفع مشکلات جامعه عضو
	۸/۷۵-۹/۳۳	۹/۰۴	غیرعضو
	۸/۸۴-۹/۳۸	۹/۱۱	کل حداکثر امتیاز: ۱۵
P<0.001	۹/۶۱-۱۱/۵۵	۱۰/۵۸	اعتماد به مردم عضو
	۸/۳۸-۹/۱۵	۸/۷۶	غیرعضو
	۸/۶۴-۹/۳۷	۹/۰	کل حداکثر امتیاز: ۱۵
NS*	۱۵/۱۴-۱۸/۰۳	۱۶/۵۸	مشارکت مردم عضو
	۱۵/۶۶-۱۶/۴۳	۱۶/۰۴	غیرعضو
	۱۵/۷۴-۱۴/۴۹	۱۶/۱۲	کل حداکثر امتیاز: ۲۵

* NS :Non Significant

میانگین نگرش افراد به مقوله اعتماد به مردم از حداکثر ۱۵، ۹/۰ به دست آمد. در سؤالات تفکیکی این مقوله ۴۶٪ اعتقاد داشتند که کسی به نتیجه تحقیق مردم اهمیت نمی‌دهد در حالی که ۳۴/۲٪ مخالف این عبارت بودند. ۵۰/۹٪ با این جمله که مردم جرات و جسارت انجام فعالیت تحقیق را ندارند مخالف بودند.

میانگین نگرش به مقوله مشارکت از حداکثر ۲۵، ۱۶/۱۲ به دست آمد. در ارتباط با این مقوله ۹۰/۴٪ افراد اعتقاد داشتند که مردم باید در طراحی و اجرای هر برنامه مشارکتی حضور داشته باشند و ۸۵/۶٪ با این

باشد. در بررسی که در ایالات متحده در زمینه عوامل موثر بر اقبال جوانان به پژوهش‌های مشارکتی انجام شد، عواملی مانند درگیر بودن اعضای خانواده در برنامه‌های مشارکتی و اهداف شخصی به عنوان عوامل موثر شناخته شد و عواملی مانند مصرف الکل و داروهای غیرقانونی، نگرش منفی معلمان و درگیر نبودن بزرگترها، عوامل منفی تاثیرگذار بر رفتار جوانان بودند (۸). در این بررسی نیز عضویت در فعالیت‌های پایگاه تحقیقات جمعیتی ارتباط معنی‌داری با نگرش افراد به تحقیقات مشارکتی مبتنی بر جامعه نشان داد. تاکنون با وجود فعال شدن پایگاه‌های تحقیقات جمعیتی در برخی از دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، بررسی در زمینه تعیین نگرش مردم که اجراکنندگان اصلی فعالیت‌های مشارکتی در پایگاه تحقیقات جمعیتی هستند صورت نگرفته است. یافته‌های این بررسی نشان‌دهنده بالابودن میانگین نمره نگرش به تحقیقات مشارکتی مبتنی بر جامعه بود. و این یافته مهم تضمین‌کننده اجرای موفقیت‌آمیز پروژه پایگاه تحقیقات جمعیتی برای انجام تحقیقات مشارکتی است. تقدیر و تشکر: بدینوسیله از همکاری پایگاه تحقیقات جمعیتی دانشگاه علوم پزشکی اراک در طراحی اولیه پرسشنامه سپاسگزاری می‌کنیم. همچنین از همکاری اعضای هیئت مدیره و مردمی پایگاه تحقیقات جمعیتی علی‌آباد به ویژه خانم دادپروری، آقای صابری و آقای تفکری بابت انجام بررسی، تقدیر به عمل می‌آوریم.

آموزش پزشکی، ۱۳۸۴.

2. Mcquiston C, Parrado EA, Martinez AP, Uribe L. Community-Based Participatory Research With Latino Community Members: Horizonte Latino. Journal of Professional Nursing 2005; 21(4): 210-5.

3. Boltri JM, Davis-Smith YM, Zayas LE, Shellenberger S, Seale JP, Blalock TW, Mbadinuju A. Developing A Church-Based Diabetes Prevention Program With African Americans:

می‌کند. مشارکت مردمی زمانی حاصل می‌شود که مردم در پروژه‌های تحقیقاتی نه به صورت منفعلانه بلکه به شکل فعال حضور داشته باشند. استفاده از دانش محلی، درک ما از تداخلات پیچیده‌ای که بین اقتصاد، اجتماع و فاکتورهای رفتاری وجود دارد و باعث ناهمگونی در نتایج تحقیقات می‌شود را افزایش داده و موجب طراحی مداخلاتی خواهد شد که این ناهمگونی را به حداقل برساند (۷).

بخش دوم فرایند تحقیقات مشارکتی مبتنی بر جامعه را محققین تشکیل می‌دهند و آگاهی از نحوه نگرش آنها در این خصوص نیز حایز اهمیت است. در پژوهشی که در شهر اراک برای تعیین نگرش محققین علوم زیستی به تحقیقات مشارکتی با مردم انجام گرفت مثبت‌ترین نگرش‌ها در مورد موثر بودن تحقیقات مشارکتی با مردم در رفع مشکلات جامعه، اعتماد محققین به مردم و توانمندی مردم و منفی‌ترین نگرش‌ها در مورد مشارکت و درآمدزا بودن تحقیقات مشارکتی تعیین شد. این امر نشان می‌دهد محققین علوم زیستی از لحاظ موثر بودن تحقیقات مشارکتی و ماهیت همکاری مردم، آن را موثر و مثبت می‌دانند اما به لحاظ عملیاتی اجرای آن را مطلوب نمی‌دانند (۶).

در نگاهی به نتایج مقایسه‌ای نگرش به مقوله تحقیقات مشارکتی بیشتر بودن میانگین نگرش در اعضای هیئت مدیره می‌تواند به دلیل ارتباط بیشتر و درگیر بودن مستقیم آنها در فعالیت‌های پایگاه تحقیقات جمعیتی

منابع

۱- بحرینی، فرح السادات؛ جمشیدی، انسیه؛ شاهنده، خندان؛ شغلی، علیرضا؛ ستاره فروزان، آمنه؛ محمدرضایی، نرگس: پژوهش مشارکتی مبتنی بر جامعه، مرور یک تجربه در جمهوری اسلامی ایران. تهران؛ معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت درمان و

تحقیقات جمعیتی. شهر کرد: دانشگاه علوم پزشکی

شهر کرد، ۱۳۸۵، صص: ۷-۱۳.

7. Israel B, Schul A. Community Based Participatory Research: Engaging Communities As Partners In Health Research. Community Campus Partnership for Health Decision. 4th Annual Conference. Washington DC. April 29th . May 2. 2000.

8. Teufel-Shone NI, Siyuja T, Watahomigie HJ, Irwin S. Community Based Participatory Research: Conducting A Formative Assessment Of Factors That Influence Youth Wellness In The Hualapai Community. Am J Public Health. 2006; 96(9): 1623-8.

Focus Group Findings. Diabetes Educ 2006; 32(6): 901-9.

4. Rhodes SD, Hergenrather KC, Montaña J, Remnitz IM, Arceo R, Bloom FR, Leichter JS, Bowden WP. Using Community-Based Participatory Research to Develop an Intervention to Reduce HIV and STD Infections Among Latino Men. AIDS Educ Prev 2006; 18(5):375-89.

5. Levine DM, Becker DM, Bone LR, Stillman FA, Tuggle MB II, Et Al. A Partnership with Minority Populations: A Community Model of Effectiveness Research. Ethn Dis 1992; 2:296-305.

۶- کهبازی، منیژه؛ چهرئی، علی؛ ارجمندزادگان،

محمد: تعیین نگرش محققین علوم زیستی شهر اراک به

تحقیقات مشارکتی با مردم در سال ۱۳۸۴: ویژه نامه

Determine the Attitude about Community Based Participatory Research in People Residing in Ali Abad

*Shakiba M.(MSc)¹ – Jokar F.(MSc)²- Ramezani M.³

* **Corresponding Author:** Reasearch Vice-Counsellorship Department of GUMS, Namjoo St, Rasht, IRAN

E-mail: shakiba@gums.ac.ir

Received: 22/ Jun/ 2007 Accepted: 15/Aug/ 2007

Abstract

Introduction: Participatory research as performing research by involving all people, need to public participation, so determining the attitude of people toward this topic is important.

Objective: Determine the attitude about Community Based Participatory Research in People Residing in Ali Abad.

Materials and Methods: This descriptive cross sectional study was performed on 178 people residing in Aliabad with a convenient sampling method. A structured questionnaire comprised of attitude statement and demographic characteristics was used for data collection and completed self administered by participants. The validity of attitude statements was determined by faculty members and reliability was measured by Cronbach's alpha greater than 0.7. T-test was applied for data analysis using SPSS program.

Results: The mean attitude score was 45.56 (95% CI: 44.74-46.38). Furthermore the mean attitude in empowering category with 20 maximum score was 10.77 (95% CI: 10.77-11.48), removing community problem with 15 maximum score was 9.11 (95% CI; 8.84-9.38), community participation with 25 maximum score was 16.12 (95% CI; 15.74-14.49) and community confidence with 15 maximum score was 9.0(8.64-9.37). Participant attitude toward community based participatory research was statistical significantly associated with respondents membership in population research center ($P<0.05$).

Conclusion: The most important factor in successfully administrating community base programs is the community participation. The findings of this study indicate the importance of community based participatory research for community.

Key words: Attitude/ Community/ Research

Journal of Guilan University of Medical Sciences, No: 66, Pages 8-14